
Příroda nabízí útěchu a klid. Snad teď získá na vážnosti

Příroda nabízí útěchu a klid. Snad teď získá na vážnosti

Koronavirová současnost nás naučila setrávat na jednom místě, ven do ulic vycházíme jen v nejnnutnějších případech. Lidé se v centrech měst téměř nevyskytují, a když, tak s náležitým odstupem jeden od druhého. Městský život ubral na hlučnosti, a to včetně automobilové dopravy. To vše se zákonitě musí pozitivně projevit na životním prostředí.



Změny spojené především s úbytkem provozu ve městech, a to jak aut, tak pěších lidí, jsou měřitelné. Například v Praze poklesla automobilová doprava zhruba o 35 procent. Redakce *iForum* oslovila **Jiřího Reifa** z Ústavu pro životní prostředí Přírodovědecké fakulty UK a **Ondřeje Sedláčka** z katedry ekologie Přírodovědecké fakulty UK a společnosti Ochrana fauny ČR a zeptala se: ***Prospěl více než měsíc trvající kolaps života v přírodě?***

Dopravní špičky jindy

Snížení emisí a také hluku vytváří zdravější ovzduší, které může mít pozitivní efekt jak na zdraví lidí, tak i na zdraví městské přírody. „Je známo, že citlivě na množství emisí reaguje například hmyz. A to se může projevit i na populacích živočichů, které se hmyzem živí,“ uvádí jako jeden z příkladů Ondřej Sedláček. Podle něj je dalším zajímavým fenoménem posunutí dopravních špiček – v Praze se jak ráno, tak večer posunula zhruba o dvě až tři hodiny později. „To například znamená, že ranní zpěv ptáků auta méně ruší. Dá se také vysledovat, že zatím neprobíhá například sečení městských trávníků v obvyklé míře. I tato skutečnost může mít opět pozitivní vliv na hmyz a další organismy,“ říká ekolog.



Zvěř v centrech měst

Obecně také dochází ke změnám „distribuce“ živočichů ve městě. „Ptáci i někteří savci mají na dříve rušných místech více klidu a můžeme je tedy pozorovat, jak tento prostor rychle osidlují – sbírají zde potravu, staví hnízda,“ uvádí Sedláček a konkretizuje, „kosi naprosto nerušeně posedávají na zastávkách MHD, kavky se producírují na náměstích,



špačci sbírají potravu na opuštěných stadionech. Ze světa jsou známy případy, že do měst duchů se stěhují z okolí i velké šelmy, prasata, divoké kozy, jeleni a klokani. Vodami benátských kanálů proplovají medúzy, v Jaderském moři delfíni a velryby apod.“

Populace známa příští rok

Pozitivní přínos „korontény“ na množství ptáků není podle ornitologa Jiřího Reifa tak jednoduché zjistit: „Změny vždy detekujeme až s jistým zpožděním – ptáci se u nás sčítají hlavně v hnízdní době. Kupříkladu hlavní monitoring, kdy jsou sčítány hnízdicí páry, běží v květnu a v červnu. Proto data pro nějakou hlubší analýzu budeme mít až v létě,“ říká ornitolog. Jak dále Reif upřesnil: „Pokud se teď bude ptákům dařit lépe, budou se třeba úspěšněji rozmnožovat, pak se vzestup jejich populace projeví až v příštím roce.“ To totiž dospějí letošní mláďata a sama začnou hnízdit. Ještě předtím ale musí přečkat zimu.



Menší aktivita lovců ptáků

Podle Jiřího Reifa se mezi ornitology hovoří o jednom zajímavém úkazu: „Nákaza se v oblasti Středomoří pravděpodobně projevuje i na nižší aktivitě lovců ptáků. Pokud by to byla pravda, měly by být už letos zjara vidět po návratu na hnízdiště vyšší počty u těch druhů, které Středomořím protahují nebo tam zimují,“ netají svou spokojenost ornitolog.

Jak už Reif řekl, na rigorózní data si budeme muset počkat někdy do léta. Přesto i jeho kolegům se prý pocitově zdá, že letos je ptáků v přírodě opravdu více. Co se týče jeho vlastního pozorování, nemůže prý odpovědět zodpovědně: „Mám život úplně vzhůru nohama, home office trávím s rodinou na chalupě. Tak místo obvyklé pražské trasy *domov – děti do*

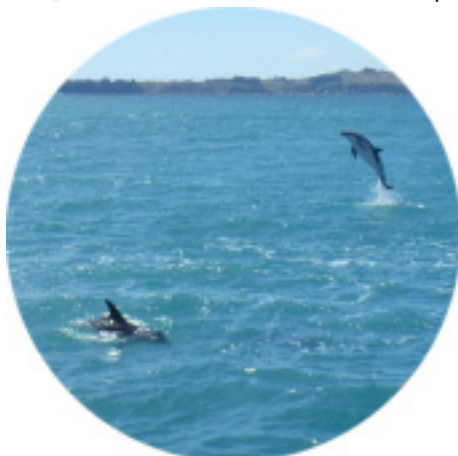
školy – práce – děti ze školy – domov, na níž skoro žádné ptáky nevidím, teď chodím každé odpoledne do přírody. Tam



si pozorování užiji spoustu!"

Příroda snad získá na vážnosti

Jak se oba ekologové z přírodovědy shodují, současný stav přináší i zajímavé nepřímé efekty, které by mohly mít důležité důsledky v budoucnu. „Lidé si snad začali trochu více vážit přírody. Uchýlili se k ní jako k jistotě, která jim nabízí útěchu a



klid v těžké době.

Hlavně tedy proto, že mají více času a nikam jinam než na procházku do lesa nemohou, ale stejně...,“ konstatuje Ondřej Sedláček, který doufá, že si konečně mnozí uvědomí, jak je pro nás příroda a biodiverzita důležitá. „Pokud se tato trochu hořce nabytá zkušenost projeví ve vztahu společnosti k otázkám životního prostředí, vezmi čert to, že lidé trochu více ruší hnízdění ptáků nebo čerstvě narozená mláďata. S tím si příroda poradí!“ uzavírá Sedláček.

Vliv ekonomické krize

V neposlední řadě se na vývoji životního prostředí zcela jistě podepíše ekonomická krize. Ochránci přírody se podle ekologa Sedláčka v souvislosti s tím obávají, „že společnost odsune ochranu přírody do oblastí, kde se dají podobně jako v kultuře v klidu škrtnat výdaje, protože důležitější bude průmysl, obchod, zdravotnictví, nezaměstnanost. Na druhou stranu se, doufejme, minimálně odsunou, kéž by úplně zrušily, zrušnosti typu výstavby desítek nových přehrad nebo plavebního kanálu Dunaj–Odra–Labe. Prostě proto, že na to nebudou peníze,“ uzavírá odborník na ekologii.

